

¹ A levélhez mellékelve az Angliai Magyar Tanács üzenetének angol fordítása. A szöveg hasonló, de nem teljesen azonos azzal, amit az eredeti fogalmazvány alapján közlünk s ami a KMVI II. kötetében is megjelent. A feltehetőleg végleges, korrigált szöveg eltérései a következők: az első bekezdésben kijavították azt a rossz megfogalmazást, mintha a Nemzetgyűlés saját elnöksége vezetése alatt állna: bizalmát „az Ideiglenes Nemzetgyűlés és a tisztelt Elnöksége által kinevezett Ideiglenes Kormány” iránt fejezi ki. A második bekezdésben a fordításban nem szerepel az ENSZ. A negyedik bekezdésben nem szerepel a „szabályszerűen” kifejezés.

A levelet február 21-én iktatták, és a következő napokban foglalkoztak vele. Bíráló vagy más megjegyzést nem tettek rá. Eden külügyminiszter magántitkára február 27-én úgy rendelkezett, hogy a nyugtázáson túl válasz nem szükséges. Károlyi levelét a Magyar Tanács helyzetének megfelelően eleve óvatosan fogalmazta meg, mint aki nem kíván választ vagy állásfoglalást provokálni

² Ez a szinte felesleges szó – amely az „alkalomadtán”, „esetleg” vagy „alkalmilag” magyar szavakkal fordítható – is arra való, hogy a segítség kérését Eden ne tekintse felszólításnak vagy rendszeres támogatás igénylésének.

17. AZ ANGLIAI MAGYAR TANÁCS ÜZENETE A VÖRÖS HADSEREGNEK

(London, 1945. február 16.)

Az Angliai Magyar Tanács Budapest felszabadítása napján köszönetet óhajt mondani a diadalmas Vörös Hadseregnek, amely hősi harcával megtisztította fővárosunkat a német fasiszták és magyar cinkosaik elnyomásától.¹ A győzedelmes szövetségesek oldalán a magyarság is megtalálja helyét a békeszerető népek sorában. Budapest felszabadítása egybeesik a három szövetséges nagyhatalom új világot hirdető határozatainak közzétételével, amelyek biztosítják a világ számára a békét és boldogulást.

Az angliai magyarság hálaival emlékezik meg arról, hogy a Vörös Hadsereg minden igyekezetével el akarta kerülni fővárosunk pusztulását.

Kegyelettel gondolunk azokra a hős vöröskatonákra, akik életüket adták a Budapest felszabadításáért vívott harcban.

PIL 704. f. 40. ó. e. (fogalmazvány). Közli: KMVI II. 370.

¹ Kérdéses, hogy a dokumentum Károlyi Mihály levelének tekinthető-e? Nyilván rádióüzenet, a Magyar Tanács anyagában maradt fenn – Károlyi nem írta alá, és nem tűnik az ő fogalmazványának, másrészt hozzájárulása nélkül sem készülhetett. A kötetbe való felvétele mellett főleg az szólt, hogy Károlyiné felvette KMVI-ba. – A Magyar Tanács 1945. február 25-én felszabadulási ünnepséget tartott, mintegy 220 résztvevővel, ahol Károlyi mellett Révai András és Szűcs Miklós beszélt. Üdvözölte az ülést a megjelent Pudov alezredes, a londoni szovjet katonai misszió tisztje, Tom Wintringham a spanyol polgárháború brit zászlóaljának parancsnoka és R. Birch, a londoni mérnökszakszervezet elnöke. (*Hungarian Bulletin, 1945. május.*)

18. BÖHM VILMOS KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Råsunda, 1945. február 17.)

Kedves Elnök Uram!

Engedd meg, hogy hetvenedik születésnapod alkalmából a bajtársi hűség igaz szeretetével üdvözöljelek. A magyar nép mai generációjának legnagyobb fia 70-ik életében végre megérhette élete nagy küzdelmének politikai diadalát. Ez a nap nemcsak a Te ünneped, ez az óra a magyar nép jelentős évfordulója. Rákóczi Ferenc, Kossuth Lajos mellett Te vagy, Elnök Uram, a magyar nép szabadságharcának harmadik hőse. Vállaltad hatalomban gazdag osztályodnak ellenséges üldözését, hogy a szegény magyar nép érdekeit szolgálhassad. Krózsusi vagyont, hatalom lehetőségének birtokát elvetted Magadtól, vállaltad a szegénységet, nyomort, az üldöztetést, a szörnyű hontalanságot, hogy a magyar függetlenség, szabadság és a magyar szabadságharc zászlaját lobogtathasd.

A 70-ik életév küszöbén, sok szenvedés és vér árán a történelem igazolta tanításaidat és elvhűségedet. Üldözödted: a gonosz ellenforradalmat, a fasiszmust, a nácizmust és an-